

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
CYFARFOD:	PWYLLGOR GWASANAETHAU DEMOCRATAIDD
DYDDIAD:	25 MAWRTH 2019
TEITL YR ADRODDIAD:	STRATEGAETH DATBLYGU AELODAU
ADRODDIAD GAN:	RHEOLWR DATBLYGU ADNODDAU DYNOL
SWYDDOG CYSWLLT:	MIRIAM WILLIAMS (estyniad 2512)
PWRPAS YR ADRODDIAD:	CYFLWYNO STRATEGAETH DDIWYGIEDIG AR GYFER DATBLYGU AELODAU ETHOLEDIG AM Y CYFNOD 2019 – 2022

CEFNDIR

Pwrrpas yr adroddiad yma ydi i roi diweddariad i'r Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd ar Strategaeth Datblygu Aelodau.

PWRPAS

Mae'r Strategaeth hon yn darparu fframwaith i'r Cyngor er mwyn galluogi Aelodau i ymgymryd â rolau fel arweinwyr cymunedol. Mae'r Strategaeth yn amlinellu ymrwymiad y Cyngor i ddarparu llwybrau dysgu a datblygu ar gyfer yr holl Aelodau ac yn egluro'r hyn y gall yr Aelodau ei ddisgwyl o'r Cyngor a'r Cyngor o'i Aelodau.

Drwy ddarparu cyfleoedd datblygu, bydd Aelodau mewn gwell sefyllfa i gyflawni'r gwahanol rolau a ddisgwylir ohonynt fel Cynghorwyr. Y nod yw galluogi Aelodau Etholedig i allu gweithredu mewn modd effeithiol ac effeithlon wrth gyflawni'r rolau hyn ac adnabod a bodloni'r anghenion dysgu a datblygu unigol yr holl Gynghorwyr o fewn y rôl honno, sy'n hanfodol i'r broses hon.

ARGYMHELLIAD

Gofynnir i'r Pwyllgor nodi'r cynnwys ac i gymeradwyo'r Strategaeth.

Miriam Williams
Rheolwr Datblygu AD
Mawrth 2019



Cyngor Sir Ynys Môn

**STRATEGAETH
DATBLYGU AELODAU
ETHOLEDIG**

2019 - 2022

‘Siapio’r dyfodol drwy ddatblygu pobl’

STRATEGAETH DATBLYGU AELODAU

1. CYFLWYNIAD

Nod y Cyngor Sir yw darparu gwasanaethau o safon uchel, sy'n effeithiol, yn gost effeithiol a hynny o fewn cyd-destun o bwysau cynyddol ac adnoddau cyfyngedig.

Mae gan Aelodau rôl hanfodol i'w chwarae o ran gosod cyfeiriad y Cyngor, sydd wedi'i amlinellu yn y Cynllun Corfforaethol. Mae hon yn her sylweddol, yn enwedig wrth ystyried y cyllidebau llai a phwyslais cynyddol ar gymunedau'n helpu eu hunain. Mae'r Cyngor Sir yn cydnabod bod pwysau cynyddol, a disgwyliadau cynyddol, ar Aelodau, o ystyried cyflymder newidiadau deddfwriaethol a'r amgylchedd sy'n newid yn barhaus. Felly, mae angen sicrhau bod cymorth a llwybrau datblygu effeithiol yn eu lle er mwyn galluogi aelodau i fodloni gofynion eu rolau ac i fod yn effeithiol yn yr amgylchedd hwn sy'n newid mor gyflym ac sy'n gynyddol heriol.

Mae Aelodau yn dod â chyfuniad gwerthfawr o brofiad, gwybodaeth ac arbenigedd o amrywiaeth o wahanol feysydd. Mae'r Cyngor yn deall y dylid datblygu aelodau drwy adeiladu ar y sgiliau hyn ac mewn modd sy'n golygu y gall Cynghorwyr barhau i ddatblygu yn ystod eu cyfnodau yn y swydd.

Canlyniad Strategaeth Datblygu Aelodau lwyddiannus fydd bod gan y Cyngor Aelodau effeithiol sydd â'r sgiliau a'r wybodaeth er mwyn cyfrannu at nodau Cynllun Corfforaethol y Cyngor.

Noder y dylid darllen y strategaeth hon ochr yn ochr â "Polisi Dysgu, Hyfforddiant a Datblygiad" Corfforaethol yr Awdurdod.

Wth dderbyn yr heriau hyn, rhaid i'r Cyngor barhau i ddatblygu ei Aelodau fel eu bod:-

- Yn ymateb i newidiadau a gwelliant parhaus.
- yn gwneud y gorau o'r holl adnoddau sydd ar gael.
- Yn gallu herio'r Cyngor a sefydliadau eraill yn deg ac yn gallu adnabod arferion gorau drwy waith craffu effeithiol.
- Yn canolbwyntio ar wneud y gorau o'r canlyniadau a ddarperir gan y gwasanaethau cyhoeddus o fewn yr hinsawdd heriol o ddiffyg adnoddau.
- Yn arweinwyr cymunedol dylanwadol.

2. PWRPAS

Mae'r Strategaeth hon yn darparu fframwaith i'r Cyngor er mwyn galluogi Aelodau i ymgymryd â rolau fel arweinwyr cymunedol. Mae'r Strategaeth yn amlinellu ymrwymiad y Cyngor i ddarparu llwybrau dysgu a datblygu ar gyfer yr holl Aelodau ac yn egluro'r hyn y gall yr Aelodau ei ddisgwyl o'r Cyngor a'r Cyngor o'i Aelodau.

Drwy ddarparu cyfleoedd datblygu, bydd Aelodau mewn gwell sefyllfa i gyflawni'r gwahanol rolau a ddisgwylir ohonynt fel Cynghorwyr. Y nod yw galluogi Aelodau Etholedig i allu gweithredu mewn modd effeithiol ac effeithlon wrth gyflawni'r rolau hyn ac adnabod a bodloni'r anghenion dysgu a datblygu unigol yr holl Gynghorwyr o fewn y rôl honno, sy'n hanfodol i'r broses hon.

Bydd y cyfleoedd a gynigir yn amrywio ac yn gyfuniad o ddysgu a fydd yn cynnwys cyflwyniadau o ffynonellau mewnol ac allanol; seminarau; gweithdai, yn ogystal â chysiau hyfforddiant ystafell ddosbarth penodol a chyfleoedd E-ddysgu. Fel rhan o'r ymrwymiad i ddarparu'r cyfleoedd hyn, mae'r Cyngor Sir yn dyrannu cyllideb arbennig i'w cefnogi.

Mae Aelodau Cyfetholedig o'r Pwyllgorau Safonau, Archwilio a Sgriwtini hefyd yn cael eu hannog i ymgymryd â datblygiadau penodol er mwyn gallu bodloni anghenion eu rolau o fewn eu pwyllgorau penodol.

3. NODAU AC AMCANION

Mae Datblygiad Aelodau yn cyfeirio at unrhyw weithgareddau datblygu neu raglenni hyfforddiant sydd wedi eu llunio yn benodol er mwyn datblygu gwybodaeth, sgiliau a galluoedd Aelodau Etholedig yn eu rolau amrywiol.

Er mwyn sicrhau bod y strategaeth hon yn bodloni anghenion Aelodau'r Cyngor, bydd gweithgareddau yn cael eu cynllunio'n gywir, yn cael eu hariannu o fewn y cyfyngiadau cyllidebol presennol ac yn cael eu monitro a'u gwerthuso.

Prif amcanion y strategaeth yw:-

- rhoi'r sgiliau a'r wybodaeth sydd eu hangen ar Aelodau yn eu rolau presennol (fel y nodir yn eu swydd ddisgrifiadau) a'u rolau yn y dyfodol
- darparu sesiynau cynefini integredig a pharhaus er mwyn datblygu sgiliau a gwybodaeth drwy ddatblygu cyfleoedd ar gyfer yr holl Aelodau.
- Darparu cefnogaeth sydd wedi'i theilwra i anghenion Aelodau yn seiliedig ar ddadansoddiad o anghenion hyfforddiant unigol.

Bydd y Cyngor yn darparu Aelodau Etholedig â hyfforddiant hyblyg ac ymatebol a chyfleoedd datblygu sy'n seiliedig ar anghenion unigol ac anghenion y sefydliad. Bydd hyn yn sicrhau bod Aelodau mor effeithlon ag sy'n bosibl yn eu rolau amrywiol er mwyn sicrhau bod Cyngor Ynys Môn yn cael ei ystyried fel arweinydd o ran y cymorth y mae'n ei ddarparu ar gyfer Aelodau Etholedig.

4. EGWYDDORION

Mae agwedd y Cyngor tuag at ddatblygiad Aelodau yn seiliedig ar yr egwyddorion canlynol:

- Mae dysgu yn rhan o ddiwylliant ein sefydliad.
- Bydd y cyfleoedd a ddarperir yn galluogi Aelodau i fod yn arweinwyr cymunedol effeithiol ac i chwarae eu rhan wrth ddarparu Cynllun Corfforaethol y Cyngor.
- Mae'r amrywiaeth o rinweddau sydd eu hangen ar bod Aelod i fod mor effeithiol ag sy'n bosibl yn cynnwys:

- dealltwriaeth wleidyddol
 - sgiliau cyfathrebu
 - arweinyddiaeth gymunedol
 - gweithio ag eraill
 - rheoleiddio a monitro
 - craffu a herio
- Bydd Aelodau newydd angen cyfleoedd datblygu yn gynnar yn eu cyfnodau yn y swydd er mwyn eu galluogi i fod yn effeithiol yn eu rôl ac felly bydd Rhaglen Gynefino briodol ac amserol yn cael ei darparu er mwyn cwrdd â'r anghenion hynny.
 - Ymrwymiad gan Aelodau yn ystod eu cyfnod yn y swydd i fynd ati'n rhagweithiol i gael mynediad i, ac i gymryd rhan mewn cyfleoedd hyfforddiant a datblygu er mwyn adnewyddu sgiliau; datblygu sgiliau ychwanegol a sicrhau bod ganddynt y wybodaeth ddiweddaraf am faterion cyfredol
 - Ymrwymiad gan Aelodau i ymgymryd â hyfforddiant gorfodol a fydd yn cael ei oruchwyllo gan Arweinwyr Grwpiau
 - Ymrwymiad gan Aelodau i ymgymryd ag adolygiadau datblygiad perfformiad blynyddol fel y gellir eu bwydo i mewn i'r rhaglen flynyddol ar gyfer datblygu aelodau.
 - Cyfleoedd ychwanegol er mwyn galluogi Aelodau i fod yn llwyddiannus wrth ymgymryd â rolau penodol ar y Pwyllgor Gwaith penodol a rolau eraill nad ydynt yn gysylltiedig â'r Pwyllgor Gwaith.
 - Mae Aelodau yn cael eu hannog i rannu eu gwybodaeth ymysg eu cyfoedion.
 - Bydd yr agwedd tuag at ddysgu yn hyblyg er mwyn cydnabod fod gan Aelodau wahanol anghenion y bydd angen darparu ar eu cyfer mewn ffyrdd gwahanol ond gyda phwyslais cynyddol ar e-ddysgu.
 - Mae'r Cyngor yn cydnabod fod yr holl Aelodau yn wahanol ac mae wedi ymrwymo i ddarparu cyfleoedd cyfartal o ran dysgu a datblygiad.
 - Mae Aelodau yn cael eu hannog i ddiweddarau eu cofnodion hyfforddiant ar-lein yn rheolaidd ac i gyhoeddi adroddiadau blynyddol mewn perthynas â'r hyfforddiant y maent wedi ei dderbyn.

5. RHAGLEN DATBLYGU AELODAU

Y tîm Adnoddau Dynol fydd yn cydlynu'r gwaith o ddatblygu'r rhaglen gan ymateb i arweiniad gan y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd, adborth gan Swyddogion/Aelodau Etholedig ynghyd â Thîm Rheoli Strategol yr Awdurdod.

Bydd adroddiadau cynnydd yn cael eu cyflwyno gan y tîm Adnoddau Dynol yn rheolaidd a hynny i'r Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd a'r Pwyllgor Safonau.

Bydd y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd yn adrodd yn ôl yn flynyddol i'r Cyngor ar y rhaglen datblygu Aelodau.

6. ADNODDAU

Cyllidebau

Y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd fydd â chyfrifoldeb cyffredinol am Ddatblygiad Aelodau. Bydd cyllideb flynyddol yn cael ei chynnwys yn y gyllideb Hyfforddiant Corfforaethol er mwyn cefnogi gweithgareddau Datblygu Aelodau.

Adnoddau Ar-lein

Mae'r Cyngor yn deall y pwysau sydd ar amser Aelodau a'r cyfleoedd cadarnhaol a gynigir gan dechnoleg. Mae Mewnrwyd benodol y Cyngor yn caniatáu mynediad i Aelodau i amrywiaeth o adnoddau, gan gynnwys:

- Cyflwyniad i ddeunyddiau a chyflwyniadau
- Dolenni i fodiwlau e-ddysgu ac adnoddau ar-lein sydd wedi'u creu ar gyfer Cynghorwyr, megis y rhai hynny gan y CLILC
- Gwybodaeth am gyfrifoldebau allweddol Cynghorwyr e.e. Diogelu / Rhiant Corfforaethol.
- Canllawiau defnyddwyr a chyngor ar ddefnyddio technoleg.
- Gwybodaeth am y ffordd y mae'r Cyngor yn gweithio gyda dolenni i gynlluniau allweddol, strategaethau a chyfathrebiadau.
- Dolenni defnyddiol i wefannau eraill sy'n fewnol ac yn allanol i'r Cyngor.

Sesiynau Datblygu

Bydd yr holl hyfforddiant Aelodau a gweithgareddau datblygu a gynigir:-

- Yn cael eu darparu gan y darparwyr hyfforddiant neu'r hwyluswyr mwyaf effeithiol a phriodol o'r tu mewn i'r Awdurdod neu'r tu allan iddo.
- Yn ymateb i anghenion Aelodau o ran dull neu ddiwyg darparu.
- Yn ystyried egwyddorion polisïau perthnasol y Cyngor.
- Yn cael eu trefnu ar amseroedd ac yn y lleoliadau sydd fwyaf addas i Aelodau.

Adborth a Gwerthuso

Mae hyfforddiant yn cael ei fonitro ar gyfer dibenion ansawdd a bydd pob sesiwn datblygu yn cael ei gwerthuso drwy ystyried y ffurflenni gwerthuso y bydd Aelodau Etholedig / Aelodau Cyfetholedig yn cael eu hannog i'w llenwi.

Mae hyn yn darparu cyfle i unigolion nodi yr hyn maent wedi'i ddysgu; darparu adborth o ran y modd y darparwyd y cwrs a nodi unrhyw ofynion hyfforddiant sydd ganddynt. Mae copi o'r ffurflen hon wedi'i hatodi fel Atodiad 1.

Yn ychwanegol at hynny ceir adborth gan Arweinwyr Grŵp ar effaith cyfleoedd dysgu ar effeithlonrwydd eu Haelodau drwy'r ffurflenni Adolygu Datblygiad Personol (PDR).

7. CYFLAWNI'R SRATEGAETH

Bydd Cadeirydd y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd yn goruchwyllo gweithrediad y strategaeth drwy adrodd i'r Cyngor, AC yn cytuno ar ac yn adolygu gweithgareddau hyfforddiant a datblygiad ar gyfer Aelodau Etholedig.

Miriam Williams
Rheolwr Datblygiad Corfforaethol / AD
Chwefror 2019